

УДК 7.037.3:687.016"80/90"

**ПРОЕКТУВАННЯ АСОРТИМЕНТНОГО РЯДУ ТВОРЧОЇ КОЛЕКЦІЇ
МОЛОДІЖНОГО ОДЯГУ НА ОСНОВІ ВИВЧЕННЯ ТА АНАЛІЗУ СТИЛЮ
ФУТУРИЗМ****Кротова Т. Ф., Ніколаєва Т. І., Козенко І. І.**

Київський національний університет технологій та дизайну

***Мета.** Дослідження естетичних та ергономічних характеристик напрямку футуризм при проектуванні творчої колекції одягу.*

***Методика.** Під час дослідження мистецького напрямку футуризм було використано методи передпроектного аналізу, соціологічне дослідження, спектральний аналіз мистецького напрямку та системно-структурний аналіз форм архітектури.*

***Результати.** Проаналізовано основні стилістичні особливості мистецького напрямку футуризм та дані соціологічного опитування, на основі чого було сформовано критерії для подальшої розробки сучасної колекції одягу за даним напрямком.*

***Наукова новизна.** Проаналізовано та визначено основні стилістичні та композиційні особливості напрямку футуризм в мистецтві, архітектурі та окремо проаналізовано бачення майбутнього в фільмах 80-90-х рр. ХХ ст.*

***Практична значимість.** Запропоновано метод розробки колекції жіночого одягу з ознаками стилю футуризм. Дослідження може використовуватись при створенні нових художніх образів в театрі та кіно.*

***Ключові слова:** жіночий одяг, футуризм, наукова фантастика, мода майбутнього, колекція, архітектура*

Незважаючи на те, що стиль футуризм зародився досить давно, він досі є актуальним. Ним ми характеризуємо те, що має незвичні форми, пов'язане з космосом, машинами та прогресивними технологіями майбутнього. В архітектурі цей стиль вважається маяком стилістики для нових будівель по всьому світові, а в костюмі – обов'язковим елементом сучасних фантастичних фільмів та вуличного стилю. Засновником цього стилю вважають італійського письменника Філіппо Марінетті, який у 1909 р. опублікував «Маніфест футуризму» [1].

Цей стиль зародився на початку ХХ сторіччя, в період коли тільки-но винайшли дирижабль та гелікоптер, коли люди почали фізично відчувати науково-технічний прогрес довкола, починали захоплюватись ним, та мріяти про світле майбутнє з роботами та колоніями на марсі. В ті часи ця течія лише зароджувалась [2].

У 80-х рр. футуризм та наукова фантастика пронизують усе соціальне життя. Дизайнери випускають дивакуваті речі майбутнього, а кіно індустрія випускає такі шедеври як «Назад у майбутнє» та «Зоряні війни». Величезною частиною напрямку футуризм стала наукова фантастика (sci-fi).

Зараз, на початку XXI ст. ця течія досі актуальна. Так, ми маємо швидкісні поїзди, літаки, кишенькові телефони, Інтернет, досліджуємо космос, розвиваємось в сфері медицини та науки, та маємо купу технологій про які люди століття тому могли лише мріяти. Але так само ми продовжуємо мріяти про нові технології, та нові планети, і думки про колонізацію інших планет і досі турбують значну частину людства.

Постановка завдання

Визначення особливостей стилю футуризм в різних напрямках мистецтва задля виготовлення нової, сучасної, колекції жіночого одягу.

Результати досліджень

Спираючись на творчість митців що працювали в напрямку футуризм, можна виділити основні виразні засоби цього напрямку – прості форми, прямі лінії, динамічний малюнок та асиметричний крій.

Загалом, ідеї футуристів базувалися на тому, що костюм має бути експресивним і активно змінювати природні форми людини за допомогою оптичних ефектів. Вони вбачали в одязі засіб взаємозв'язку між тілом та зовнішнім світом, що мав перетворити людину на динамічний та активний об'єкт [3]. Такий підхід виявився завчасним та утопічним для моди двадцятих, окрім того, Перша світова війна, з початком якої моди були закриті, призвела до того, що одяг позбувся непотрібних прикрас та конструювався так, щоб забезпечити необхідну зручність у роботі [4].

Головними принципами моделювання костюму у цьому напрямку є свобода рухів. Дизайнери прагнули зробити жіноче вбрання настільки ж зручним, практичним та простим, як і чоловіче. Декор був призначений лише для підкреслення конструкції: виточки заміщувались вертикальними лініями чи кокетками, на шви робили акцент за допомогою рельєфних стрічок, кантів, хлястиків та інших деталей контрастного кольору [5].

На порозі XXI ст. в суспільстві знову поширилося бажання наблизитися до мистецтва майбутнього, але, оскільки найпотужніший вплив на уявлення про цивілізацію III тисячоліття справляють цифрові комп'ютерні технології, то модельєри по-новому інтерпретували футуристичну тематику – в стилі кіберпростір. В цілому можна виділити такі течії фешн-футуризму, як яскраво-фантастичний, техно-мінімалізм, ретро- та кібер-футуризм.

Надзвичайно вигадливі також футуристичні костюми, які розробив Жан-Поль Готьє для фільму Люка Бессона «П'ятий елемент» (1997). Художник переніс свої фантазії про майбутнє у світ позаземних цивілізацій, населений істотами в яскравому

кітчевому вбранні: незвичні складні каркасні форми й високі зачіски він поєднує з практичними комбідресами та жіночною уніформою, а високотехнологічні металізовані тканини оздоблює квітами й пір'ям.

Художник по костюму Рік Картер для фільму «Назад у майбутнє», описуючи свою роботу над фільмом, казав: «Майбутнє будується на минулому, а в більшості науково-фантастичних фільмів все виглядає так, ніби прийшов дизайнер і створив все з нуля. Але світ влаштований не так». У підсумку герої «Назад у майбутнє 2» поєднують досить типові силуети 1980-х з дуже дивними аксесуарами «майбутнього»: громіздкими браслетами, масивними нашійниками, численними наколінниками і кумедними головними уборами.

Майкл Каплан, створюючи образи для футуристичного кіберпанк фільму «Той що біжить по лезу» (1981), надихався стилістикою нуарної Америки 1940-х рр. та поєднував її з сучасною модою.

Для кращого розуміння як моду майбутнього бачить споживач, було проведено соціологічне опитування, результати якого виявили, що практичність одягу, насиченість кольорів, асоціації з нічним містом, та певні ознаки уніформи є найбільш зрозумілими ознаками стилю футуризм в одязі.

Щоб обрати основну кольорову гамму колекції, було проведено соціологічне опитування та проаналізовано найбільш яскраві приклади зображень в мистецтві та кіно напрямку футуризм. На основі чого було виділено основні кольори колекції, що символізують вогні нічного міста-майбутнього.

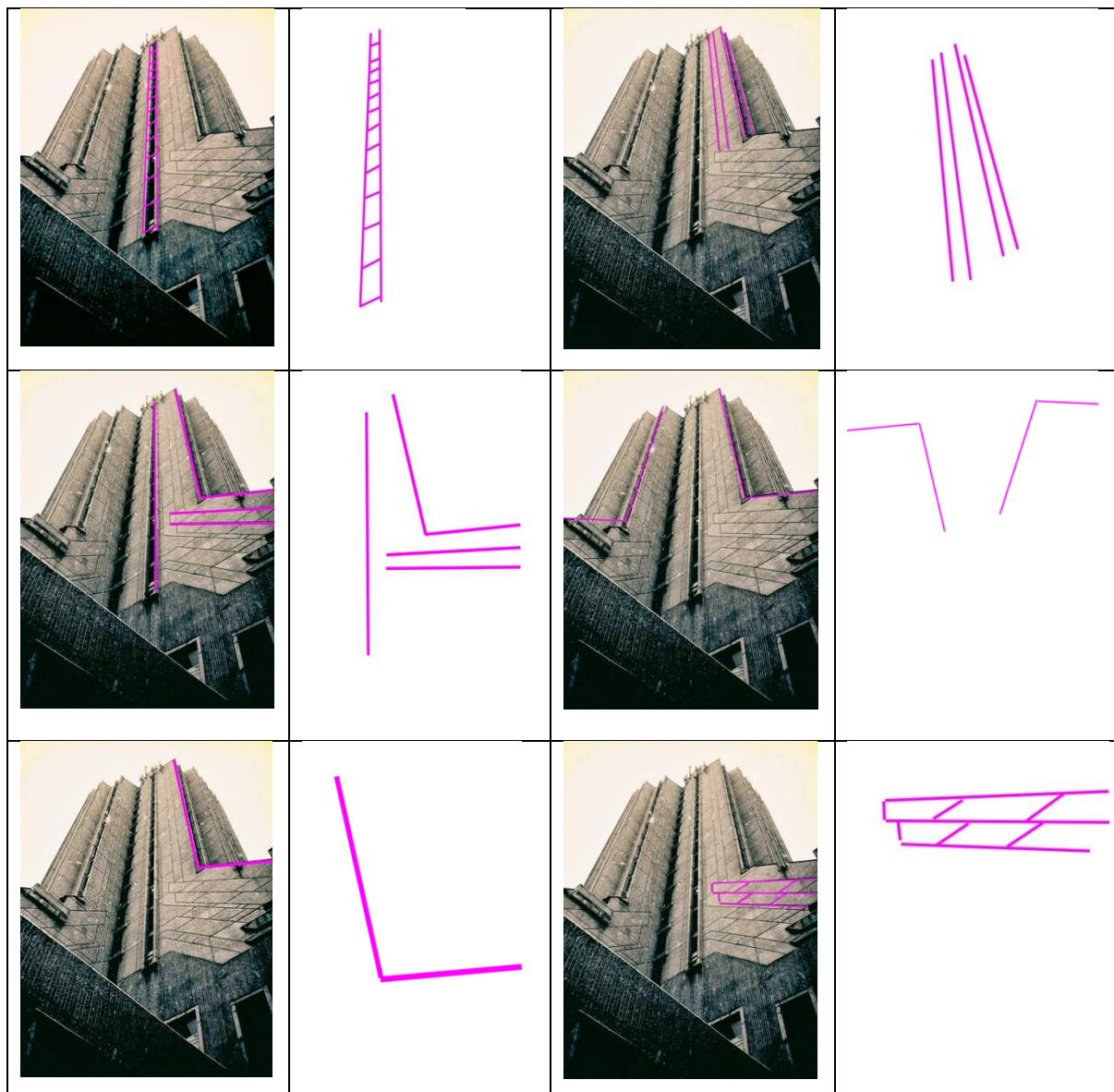
Рис. 1. Аналіз кольору в фільмах та мистецтві напрямку футуризм

Для визначення знаків-символів колекції, було проведено системно-структурний аналіз архітектури виконаної в стилі футуризм. Результати аналізу продемонстрували що лінії можуть бути ключовим декоративним елементом, а їх поєднання можуть надати

предмету дизайну риси динамічності. Виявлені композиційні розташування ліній будуть використані для оздоблення костюму.

Таблиця 1

Системно-структурний аналіз архітектури футуризму

На основі проведених досліджень була спроектована колекцію жіночого одягу, що включає у собі визначені риси футуризму: практичність – що досягнуто свободою облягання; динамічність – декоративними елементами; та яскравість – підібраними матеріалами. Задля підкреслення кольорів нічного міста, колекція доповнена базовими елементами одягу чорного кольору.

Моделі одягу нагадують робочі комбінезони, аби підкреслити зручність та практичність виробів (рис. 2). Також, для деяких моделей брюк, було розроблено та виготовлено ткані ремені на застібках-фастексах.

Рис. 2. Моделі та ескізи виготовленого одягу

Висновки

Незважаючи на те, що художній напрямок футуризм зародився ще на початку ХХ ст., він завжди буде актуальним через прагнення людей до майбутнього, з його новими технологіями та можливостями.

Проведені дослідження допомогли визначити головні риси стилю футуризм, його художньо-композиційні ознаки, структуру та форму. Підтвердили значимість лінії та динаміки в елементах костюму, та виділили основну кольорову гамму.

На основі проведених досліджень було спроектовано актуальну колекцію жіночого одягу, сезону весна-літо 2019, що відповідає бажанням споживача щодо зручності та яскравості та презентує стиль футуризм в новому, сучасному вигляді.

Список використаних джерел

1. Біла А. В. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки. Монографія. – К.: Смолоскип, 2006. – 464 с.
2. Ільницький О. Український футуризм (1914-1930) / пер. з англ. Р. Тхорук. – Л.: Літопис, 2003. – 456 с.
3. Качанюк М. Матеріали до історії футуризму на Радянській Україні. Літ. архів. – Х., 1930. – С. 186-192.
4. Бобринская Е. А. Футуризм. – М.: Галарт, 2000. – 53-80 с.
5. Родькин П. Е. Футуризм и современное визуальное искусство. – М.: Совпадение, 2006. – 151 с.

References

1. Bila, A.V. (2006). *Ukrainskyi literaturnyi avanhard: poshuky, stylovi napriamky* [The Ukrainian literary avant-garde: search, style directions]. Monograph. Kyiv: Smoloskip [in Ukrainian].
2. Plynyskyi, O. (2003). *Ukrainskyi futuryzm (1914-1930)* [Ukrainian Futurism (1914-1930)]. Translated from English by Raia Tkhoruk. Lviv: Litopys [in Ukrainian].
3. Kachaniuk, M. (1930). *Materialy do istorii futuryzmu na Radianskii Ukraini* [Materials on the history of futurism in Soviet Ukraine]. Kharkiv: literary archive [in Ukrainian].
4. Bobrynska, E.A. (2000). *Futuryzm* [Futurism]. Moscow: Galart [in Russian].
5. Rodkyn, P. (2006). *Futuryzm y sovremennoe vyzualnoe yskusstvo* [Futurism and modern visual art]. Moscow: Coincidence [in Russian].

Krotova TetianaORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6367-0317>krotova_t@ukr.netKyiv National University of
Technologies and Design**Nikolayeva Tetyana**ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9353-9827>nikolaevatd@gmail.comKyiv National University of
Technologies and Design**Kozenko Iryna**irynakozenko3396@gmail.comKyiv National University of
Technologies and Design**Проектирование ассортимента ряда творческой коллекции молодежной одежды на основе изучения и анализа стиля футуризм****Кротова Т. Ф., Николаева Т. И., Козенко И. И.**

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Исследование эстетических и эргономических характеристик направления футуризм для проектирования творческих коллекций одежды.**Методика.** Во время исследования художественного направления футуризм были использованы методы предпроектного анализа, социологическое исследование, спектральный анализ художественного направления и системно-структурный анализ форм архитектуры.**Результаты.** Проанализированы основные стилистические особенности художественного направления футуризм, и данные социологического опроса, на основе чего были сформированы критерии для дальнейшей разработки современной коллекции одежды по данному направлению.**Научная новизна.** Проанализированы и определены основные стилистические и

композиционные особенности направления футуризм в искусстве, архитектуре и отдельно проанализировано видение будущего в фильмах 80-90-х XX ст.

Практическая значимость. Предложен метод разработки коллекции женской одежды с признаками стиля футуризм. Исследование может использоваться при создании новых художественных образов в театре и кино.

Ключевые слова: женская одежда, футуризм, научная фантастика, мода будущего, коллекция, архитектура

Designing of the assortment line of the creative collection of youth clothes on the basis of study and analysis of futurism style

Krotova T., Nikolayeva T., Kozenko I.

Kyiv National University of Technology and Design

Purpose. Investigation of features of aesthetic and ergonomic characteristics of the futurism direction, in order to design creative collections of clothes.

Methodology. During the study of the artistic direction of futurism, the methods of pre-project analysis, sociological research, spectral analysis of the artistic direction and system-structural analysis of forms of architecture were used.

Findings. The basic stylistic peculiarities of the artistic direction of futurism are analyzed, as well as the data of the sociological survey, on the basis of which the criteria for the further development of a modern collection of clothing in this direction were formed.

Originality. The basic stylistic and compositional features of the futurism direction in art, architecture and the vision of the future in the films of the 80-90s are analyzed and determined.

Practical value. A method of developing a collection of women's clothing with the features of the style of futurism is proposed. Research can be used to create new artistic images in theater and cinema.

Keywords: women's clothing, futurism, science fiction, fashion of the future, collection, architecture